

Értesítési iroda:

Nagy-Bocskerek.

Zápolya-utca 1-6 szám.

avó a lap szellemi részét illetően minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pletts Fer. Pál könyvnyomdája: Nagybecskerek, Zápolya-utca 1-6. A hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egy évre ———— 12 ft.
Félévre ———— 6 :
Negyedévre ———— 3 :
Egy hónapra ———— 1 :
Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el Azonkívül az összes hirdetői irodákban.

Megjelenik minden nap

vásár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 26. szám.

Szerda, február 3.

Merénylet a parlamentarizmus ellen.

Nagybecskerek, február 3.

(F.) A néppártnak — majd azt mondtuk — hirhedt irodafőnöke, Molnár János apátplébános bünvádi feljelentést tett br. Bánffy Dezső miniszterelnök ellen az ismeretes levélügy miatt. Első pillanatban neveltető szánalmat érez minden józan és elfogulatlan ember ennek a hírek hallatára, mert még a laikus ember is érzi, hogy ebben az esetben szó sem lehet büntetendő cselekményről, aki pedig a büntető törvénykönyvet és annak 327. §-át ismeri, az jól tudja, hogy a kormányelnök eljárására az nem alkalmazható, mert hiányzik abból minden delictumnak alapvető kelléke a dolus, és hiányzik belőle a speciális criterium az actio.

A följelentő apátplébános és országgyűlési képviselő ur, valamint esetleges társai, akik viribus unitis csinálták meg ezt a följelentést, bizonyára ép oly jól tudják följelentésük alaptalanságát és céltalan voltát, s ép azért szenzáció hajhászó eljárásuk kárhóztatandó és elítélendő.

A följelentés azonban nemcsak nevetéses, hanem ennél sokkal súlyosabb beszámítás alá esik, mert valóságos merénylet a parlamentarizmus egyik sarkalatos elve, a mentelmi jog ellen. Még ha csak ugyan volna is a miniszterelnök eljárásában büntetendő momentum, még akkor sem volna érette bírósághoz állítható, mert törvényhozó minőségében követte el azt, mert a törvényhozás tagja sérthetetlen.

Törvényben ugyan nincs kimondva ez az immunitás, de a parlamentáris alkotmányosságnak sarkalatos és nálunk állandóan követett gyakorlata szerint a következő két tétel nyugszik: 1. hogy, amit az országgyűlés bármely tagja „ebbeli minőségében” a házban vagy akár a házon kívül mond vagy tesz, azért csak az országgyűlés ama háza által vonható fele-

lősségre, amelyhez tartozik; 2. hogy amit valamilyen törvényhozó nem mint olyan és nem ebbeli hivatásának gyakorlása közben mond vagy tesz, azért csak az illető ház engedélyével vonható közkereset alá s a tettenérés esetét kivéve, csak a ház előzetes engedélyével büntethető meg.

Nem szorul bővebb magyarázatra, hogy a miniszterelnöknek eljárása, a melynél fogva a Blaskovics—Molár-féle levélnek — bár nem pikantéria nélküli — politikai jelentőségét a hépviseletházban ismertette, feltétlenül a fentebbi 1. pont alá esik, s így nyilván a parlamentáris alkotmányosság garanciája ellen követ el valóságos merényletet az, aki, mint Molnár János apátplébános ur, bírósági ítélszék előtt akarja felelősségre vonatni br. Bánffy Dezsőt, a képviselőt ebben az esetben.

A bíróság, amely a törvény mellett s annak hiányában a törvényes elveket ép úgy tartozik tisztelni, bizonyára egyszerűen félre fogja tenni a följelentést, mint a bünvádi eljárásra alkalmatlant. Az ellenzéknek persze ez csak arra fog alkalmul szolgálni, hogy a bíróság ellen is az elfogultságnak, korrumpáltságnak vádjait hangoztassa, de ez mind hiába való piszkolódás lesz, amelytől minden józan és törvénytisztelő ember és az ország közvéleménye szánakozó megvetéssel fog elfordulni épp úgy, amint más esetekben is az ellenzéki praktika hasonló tüzelmét undorodással sújtotta.

HIREK

Tájékoztató.

Február 6. Vasuti hivatalnokok táncszestélye.
Febr. 13. Tüzoltók bálja.
Febr. 20. Polgári bál.
Február 22. Rendkívüli megyei közgyűlés.
A gözfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

Közgyűlések.

Február 4-án, Láróföldi új tak. és előlegezési szövetkezet.
Febr. 7. Orsz. vörösk. e. nagybecsk. fiókjának közgyűlése.
Február 14-én d. e. 11 órakor, N.-Komlói népbank.
Február 11. d. u. 2 órakor, Perlaszi új tak. szövetkezet.
Febr. 14. d. e. 10 ó. Bodra karlovai tak. és előleg szövetk.
Február 14. d. e. 11 ó. Bodra karlovai önszegélyző szövetk.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A belügyminiszter Torontál vármegyében a nagy-kikindai anyakönyvi kerületbe dr. Bogdán Zsivkót anyakönyvvezetővé, továbbá az orzari kerületbe Prekup Agostont, a czernyaiba Bodnar Sándort, a szerb-kereszturiba Drázsity Vazult, a szent-hubertibe Marr Tamást, anyakönyvvezető-helyet tesséké nevezte ki.

— **A szerb klerus köréből.** Jovanovics Jovan protodiakon Szerb Csenére plébánosi helynöknek nevezetett ki, Gemerinac Steva szabályai segédlelkész pedig áldozórára szenteltetett.

— **Nagyszentmiklós a kereskedelmi iskola érdekében.** Levelezőnk írja: Érdekes mozgalom van már régebben felszinen nálunk, állami elemi iskolát akar sürgősen az egyik, a felsőbb kereskedelmi iskolát sürgeti a másik rész. Az állami elemi iskola kérdésében a szerb község közgyűlésének napirendjére van tűzve a kérdés. A kereskedelmi iskola érdekében január hó 31-én volt egy népes értekezlet a városház kis tanácstermében. A mintegy 100 megjelent elnökül dr. Kuhn Lajos esperesplébánost választá, majd többen érveltek az iskola szükségessége mellett igen lelkes hangon, hogy a mozgalmat a legszeleesebb mederben mielőbb megindítsák. Határozatba ment, hogy felkérjük a képviselőlet összes tagjait, hogy a községnek ez irányban teendő indítványát támogassák, s ha ez sikerül, erősen biznak abban, hogy Dániel kereskedelmi miniszternél ily irányu kéréssel nem fognak hiába kopogtatni. A mozgalom élére a kerület, sőt a megye képviselőit a kivitel érdekében fel fogják kérni, ugy szintén a környék községeit is nyilatkozattételre kéri, mennyiben tartják üdvösnek a nagyszentmiklói kereskedelmi iskola létesülését.

— **Alakuló gyűlés.** A német nagy szentmiklói önszegélyző hitelszövetkezet f. hó 28-án végleg megalakult. Az alakuló gyűlésen, mint értesülünk, igazgatóvá Röhrich J.-t, könyvelővé Muth J.-t választották meg.

A „TORONTÁL” tárczája.

Három felolvasás története²⁾

Irta: Dr. Brájer Lajos.

A rendező bizottság meghagyásából azzal a kéréssel fordultam a minap egy tollforgató barátomhoz, hogy az „est sikerét” valami felolvasás félével előmozdítsa. Barátom a következő levéllel felelt:

Kedves Barátom

Bármennyire sajnálom, de abbéli kérelmednek, hogy az egyleted által rendezendő estélyen közreműködjem, nem felelhetek meg. Ne hidd talán, hogy holmi alszerénység fogott el. Nem! (Ilyesmi újságíró-emberrel meg nem esik.) Sem azt, hogy nem értek hozzá. (Ezt meg nem szoktuk bevallani.) Más oka van neki. Babonás vagyok és minden felolvasásomat valami szerencsétlenség követte. Ime elmondom mindhárom esetemet, melyből következtethetsz.

I.

Ezelőtt öt évvel egy vidéki városban arra kértek, hogy egy a kereskedő egyesület által rendezett mulatság fényét közreműködéssel emeljem. (Igy mondta a rendező, „ki felkért”) En nem haboztam sokáig, hanem elfogadtam a hízogő ajánletot.

... Ember-ember hátán tolongott, mikor én július 26-án, Anna-napján, a Magyar Koroná-

hoz címzett szálloda disztermében leültem a felolvasó asztalhoz. Igen érdekes, és tekintve, hogy a nyár derekán történt, aktualis témát választottam: A farsang és a zene, különösen tekintettel a renaissancera és a modern korra.

A közönség nagy figyelemmel hallgatta az érdekes felolvasást s a humoros részleteket percekig tartó viharos derűltség követte, mely alatt nekem alkalmam nyílt észrevenni, hogy a hallgatók soraiban helyet foglaltak a város összes kitűnőségei, a batóságok fejei s a mi ezeknél is többet ér: a város legszebb hölgyei. Éppen elvégeztem a firenzei és velencei karnevált, hogy áttérjek a kölni és müncheni farsangra, amikor tompa harangszó ütötte meg fületem. Mi zajriad? Mondám magamban. Kérdésemre senki sem felelt, de ugy vettem észre, hogy a tisztelt hallgatók jobban hallgattak oda, mint az én érdekes fejtegetéseimre. A bus harangszó ismétlődött s akár csak egy modern operában, ugyanast a témát csakhamar ismételték az összes hangszerek, azaz hogy harangok. Még pedig igen rendetlenül, össze-vissza, minden ritmus nélkül, ami azt jelenti vidéken, hogy tűz van. Eleinte egy két titokzatos arcu ur sompolygott ki a teremből, lábujjhegyen, diszkrétül, hogy engem és hallgatóimat ne zavarja. Erre a diszkrétzióra azonban már semmi szükség sem volt. Két perc alatt talpon volt az egész illustis társaság s bizony bizony uglehet, hogy még ma sem tudják a régi s a mai farsang közötti különbséget.

Anyi bizonyos, hogy egy sem jött vissza,

s hogy én, ki nem mentem el a tűzhez, mert sem házam, sem ökröm, sem számaram, sem semmi-féle egyebem sem éghetett el, magamban vacsoráltam s azon tündöttem, hogy miért kellett Czrnagoracz Misa gazda istállójának éppen Anna napján kigyuladnia, amikor én felolvasást tartok.

II.

Ez a leverő eset annyira meghatott, hogy elhatároztam, mikép sokáig nem fogok nyilvánosan szerepelni. Csendesesen végeztem a dolgomat anélkül, hogy a rendező bizottsági elnökök csabos ajánlataira még csak feleletet is adtam volna. Amde ember tervez, Isten végez. „A szegény gyermekek felruházására alakult emberbaráti nőegylet” két hölgytagja hozzám fordult, azzal a kérelemmel, hogy a farsang folyamán rendezendő mulatságon, melyen felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirdapilap nyugtázattatnak, az egyik számot legyen szives nyújtatni. Mikor tudtam én egy nő kívánságának ellentállni? Hát kettőnek? (Ez az előékenység, fájdalom, nem alapul kölcsönösségen.)

Felolvasásom címe, tekintettel a mulatság-rendező hölgyekre: „A csók” volt. Elmondtam a csók származását, kit csókolunk, miért, hogyan, mikor, hol, kinek segítségével és meddig. A fényes közönség a itattal, a fiatalság lázban égő szemekkel hallgatta szavaimat, melyek befejeztével orkányszerű tapsal jutalmazták meg fáradságomat.

A nőegylet elnöknője és társnője az ő asztalukhoz hívtak meg a szünóra alatt s én

²⁾ Felolvasatott a „Magyar kör” estélyén.

— Az olvasókör estélye. A nagybecsreki magyar olvasókör, a mely olyan sokáig semmi életjelt sem adott magáról, legújában ismét kezdi visszanézni a régi népszerűségét és hétfőn már gyors egymásutánban létrehozta a második felolvasó estélyt. Az olvasókörben bizonyára nem volt olyan nagyszámu közönség, mint ugyanaznap a kaszinóban, de az az intím jellegű, családi társaság, a mely azért ment el oda, hogy kellemesen töltsön el néhány órát nyugodt lélekkel mondhatja el, hogy a legkellemesebben mulatott. Az estély programjára terve egyaránt nagy hatást keltett Alexich Milán ügyes szavata, dr. Brájer Lajosnak lapunk mai tárczarovatában közölt humoros felolvasása és Kokits Elza kisasszony briliáns zongorajátéka, melyek mindegyikét zajos tapsokkal jutalmazott a telkes közönség. Kokits k. a. ráadásul eljátszott még egy zeneszámot, minthogy a program előre nem látható körülmények folytán csonkítást szenvedett. Azután megkezdődött a tánc, mely Milán kitűnő, lelkesítő zenéje mellett csak a kora hajnali órákban ért véget. Az első négyest 30 pár táncolta. Ott voltak:

A szöveg: Id. Babiczky Lajosné, Bartl Ferenczné, Bauer Giza, Filipecz Lászlóné, Galliszer Antalné, Özv. Braschák, ifj. Hegedűs Jánosné, Kiss Istvánné, Kokits A. F. né, dr. Kardos Samuné, Meng Józsefné (Szárca), Mayer Rezsóné, Payka Vilmosné, Perger Rezsóné, Prandl Jánosné, Raszó N. né, Sándor Józsefné, Szalács Józsefné, Szalay Józsefné, Özv. Szarka Józsefné, Simonics Zsigmondné, Termasics Miksáné, Dr. Várady Imréné, Végh Károlyné, Szekulics Milutiné (Kuman), Veirich Vilmosné, Zachariás Józsefné, Zachariás Miklós, Özv. Zolkievics Jánosné.

Leányok: Babiczky Erzsike, Bartl Eliz, Bild Ilona, Galliszer Zsófia, Braschák Ilona, Kokits Elza, Horay Mariska, Liptay Róza, Meng Irén (Szárca), Martanics Ilona, Szalács Anna, Ridinger Erzsike, Tamásy Csepán Giza, Termasics Irén, Risztics Ilona, Zachariás Józsefné, Zachariás Irénke.

— Szöllőszeti tanfolyam. A pancsovai gazdasági egyesület febr. hó 15. től kezdve 8-8 napra terjedő tanfolyamot nyit azok számára, akik a szőlővetést a leghelyesebb módszer után akarják elsajátítani. A jelentkezők ebbeli szándékukat az előjárás útján tudassák az egyesület elnökségével. A részvételért semmi díj sem jár.

— A nagyszentmiklósi kaszinó egyetel vasárnap tartotta az idei tisztújító közgyűlését, melyen a tagok aránylag csekély számban vettek részt. Az egyetel számadásainak megvizsgálásáról szóló bizottsági jelentés folytán a számadásokat jóváhagyták, s a felmentvényt megadták. Az előterjesztett 1897. évi költségvetést is elfogadták. Elnökké Mattiassich Ferenczet, alelnökké Brájer Cornél drt, jegyzökké Radonits Gyulát és Kovács Imrét, ügyesszé Fischhof Henrik drt és pénztárnokká Szukk Antalt választották meg.

csakhamar központja lettem a társaságnak. Halatlan kalendekát meséltem, melyek állítólag velem estek meg, a híres emberek szellemes megjegyzései mind eszembe jutottak, beszéltem fényes jövőmről — s ah! ők elhívték. Egyszerre csak odaszól az elnök, egy 66 éves matróna:

— De tudja, kedves doktorom, hogy a maga felolvasása szinte gusztust csinál a csókhöz.

— Oh kérem — szabadkozom én, miközben pillantásom az elnökön igen csinos leányára esett, ki azonban nem én rajtam, hanem egy csinos honvédhadnagy szemében keresett valamit.

— Szó ami szó, mi elhatároztuk társnőnkkel, hogy magát egy csókkal megjutalmazzuk azért a ritka élvezetért, melyben bennünket részesített.

S mielőtt még egy szóval tiltakozhattam volna, ajkamat érte úgy az elnök, mint az alelnök csókja, miközben az asztaltársaság zajos nevetésbe tört ki.

Ezt a két örömcseppet, mely oly váratlanul hullott örömem poharába, nem felejttem el soha, soha.

Megesküdtem, hogy többé nem ülök a felolvasó asztal mellé.

Es mégis, mégis... Ujra vétkeztem. Azaz hogy felolvasom.

— Jegyzők bálja. Karnevál ő fensége egy érdekesnek ígérkező estélyre buzdította híveit. A jegyzőkről van szó, kik a falusi élet egyhangúságában gyűjtött összes jókedvüket igyekeznek lehetőleg kiönteni. Hadd álljon itt erről a mindennél ékebben szóló meghívó: A perjámosi járás jegyzői kara a torontálmezei jegyzői szaktanfolyam internátusának alapja javára 1897. évi február hó 20-án Perjámoson, a „Gazdag“ szálloda összes helyiségeiben zártkörű bált rendez. A rendezőség maga a jegyzői kar, névazert a következők: Eisel Antal, Ferch Rezsó, Gatter Jakab, Kipper József, Krogloth József, Krausz Mihály, Seeler László, Stenczer Károly, Tatarovits Bogolyub, Tripa János, Vollman Ferencz, Dán Jeremiás, Dittrich Lajos, Fixmer Fer., Glasz Mihály, Klein Miklós, Nikolics Mladen, Tabakovics Béla. A bál sikeréhez nagyban hozzájárul, hogy a járás főszolgabírája és szolgabírája is erősen buzgólkodik a siker érdekében. A zenét Purcsi Károly jóhírű zenekara szolgáltatja. Belépti díj személyenként 1 frt. Kezdeté 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— Öngyilkos öreg asszony. Basahidról írják, hogy Szavityev Stana, ottani 63 éves öreg asszony a kúba vetette magát és mire hozzátartozói észrevették, már meg volt halva. Az öreg asszony valószínűleg életuntagságból követte el tettét, mert már többször próbált életének végét vetni, — de mindig megakadályozták szándékában.

— Tanárok estélye. A főgymnasium s a polgári és felső kereskedelmi iskolai tanárai szombat este barátságos társasestélyre gyűltek össze a Kaszinó kistermében, melyen nagy számmal vettek részt a tanári körök közelebbi ismerősei is. A jelenlevő hölgyek közül a következők neveit sikerült megtudnunk:

Asszonyok: Szabó S. né, Bányainé, Melczerné, Csehné, Linnertné, Cziegerné, Bószné, Ládáyné, Knyaskóné, Tolvetné, Burgetné, Alföldyné, dr. Váradyné, Prandelné, Belierné, Lángné, Balásné, Száviczné, Illniczkyné, Szalayné, Raszóné, Fülöpné, Ripkáné.

Leányok: Szabó Mariska, Bányay Erneszt, Gopcsa Róza, Kont Paula, Tolvetné, Kókics Elza, Zaka Róza, Ujváry k. a., Ripka Giza, Melczér Róza. — A vacsorát tánc követte: az első négyest 30 pár táncolta. A mulatság a legfeszitenebb hangulatban reggelig tartott.

— A bratkoviczei huszárok. A komáromi vár csillagbörtönének ajtajai megnyiták a bratkoviczei huszárok előtt, a kik tudvalevőleg másfél évvel ezelőtt Diószeghy őrmestert megölték s ezért négyet közülök a hadbírószág várfogságra ítélte. Hétfőn érkezett le a királyi kegyelmi irata, a mely a huszároknak a szabadságot visszaadta.

— Az első mulatság Szentmiklóson. Nagyszentmiklósról írják: Az állami polgári Berta iskola ifjúsága segélyegyleti alapja javára f. évi február 13-án a kaszinó helyiségében táncozzal egybekötött hangversenyt rendez. — Belépti díj: I. hely 1 frt, II. hely 80 kr, állóhely

40 kr. Kezdeté este 8 órakor. Az est sikerét biztosítja az a körülmény, hogy daczára a hosszú farsangnak, eddig semmi nagyobb szabásu mulatság nincs előkészületben.

— A híres kisasszonyok. Herczeg Ferenc, leányai azaz helyesebben: Gyurkovics mama szép és szerencsés gyermekei megvannak immár örökítő képben is. Linek Lajos a szalontündérek e nagy tehetségű művésze festette meg a képet, a Gyurkovics leányokat, a hol a híres kisasszonyok együtt vannak, plain parád, sőt egyrészt nagy tolettében. A színes kép, melynek hossza körülbelül egy méter, úgy jelent meg, mint az első igazi magyar műmelléklet. Az „Uj Idők“ Herczeg illusztrált szépirodalmi hetilapja adja az előfizetőinek ingyért. Kép és lap érdekesség dolgában igazán egymáshoz valók. Mindkettő öröme, sőt szükségé minden valamire való magyar urihaznak. A Gyurkovics leányokat láttuk már, hozzávaló keretben, egy idevaló kedvelt szalonban. Elragadó! Maga az „Uj Idők“ becses, érdekes, szórakoztató és kellemes tartalmával, pompás képeivel és gyakori műmellékleteivel szintén ott van minden valamire való olvasó asztalon. Aki e hazában a művelt névre igényt tart, valóban alig lehet el a Herczeg lapja nélkül. Természetes, hogy a szépirodalmi újságban most a legfontosabb a regény. Az „Uj Idők“ hármát közül ez új évnegyedben Herczeg Ferenc most kezdett meg „A leány története“ czimvel új, hosszabb regényt. Bródy Sándor „Tündér Ilona“ czimű rövidet. Coppée legújabb regényét „A bűnös“t szintén az Uj Időknek engedve át magyar nyelvre való közlésre, amelybe máris belekezdtek. A három regény mégis csak egy kisebb részét teszi a lap gazdag tartalmának, a melyet a szerkesztő, két főmunkatársa: Mikszáth Kálmán és Bródy Sándor folyton kisebb nagyobb aktualis cikkeikkel gazdagítanak. Rajtuk kívül a szerkesztőség belső tagjai: Tábori Róbert, Lyka Károly, Pósa Lajos, Tutsek Anna, Sebők Zsigmond. Munkatársa: az élő magyar irodalom és a magyar festők mind. Különösen felhívjuk közönségünk figyelmét az „Uj Idők“ farsangi számaira. Ingyen mutatvány-példányt mindenki kap, ha a mi lepuokra és ezekre a sorokra hivatkozik. Az „Uj idők“ előfizetési ára azonban szerfölött kevés. A lap, a Gyurkovics leányok nagy képével együtt: felvére 4 frt. Legokosabb újtól kezdve előfizetni, mert akkor a folyó regények elejét is megkapják. Az „Uj Idők“ kiadóhivatala: Andrássy ut 10., Budapest.

— Sajtóhiba helyreigazítás. Lapunk f. évi január havában megjelent 18., 20. és 22. számaiban közölt nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal „Versenytergályási hirdetésny“be, mely a versecz pancsovai állami közutakon 1897. és 1898. években eszközleendő kavics-szállítás biztosítása végett közöltetett, sajtóhiba csuszott be, amennyiben a versenytergályás napja helytelenül f. évi február hó 12. ére van kitűzve, holott az f. évi február hó 10-én tartatik meg. Lapunk mai számában újlag közölt e hirdetésnyre felhívjuk az érdekeltek figyelmét.

zönség a fülig piruló Ilonkára nézett s egyes jóvendőmondók rögtön gratulálni siettek.

A hangversenyt tánc követte, amikor én természetesen a második négyest táncoltam Ilonkával. Szívem választottja elbűvölő mosollyal fogadott.

— Mikor tetszett érkeznem?
— Oh már délután.
— És maga csakugyan így gondolkozik a szerelemről? kérdé.

— Kételkedhetik benne, felelém én.
— A látszat sokszor csal — ingerkedék a kis hamis.

— Nálam nem. Felelém én férfias sziládsággal, ellévén határozva, hogy holnap dében megkérem a kezét.

Ilonka szüleitől eddig nem tettem említést. Te talán azt hiszed, hogy az apja valami morozus medve volt, ki a lányát magnak szerette volna tartogatni, az anyja pedig szörnyen válogatott a kérékben. Nem, édes barátom. Az én felolvasásom nagy hatással volt a papára és a mamára is: Nem kaptam kosarat, Ilonka feleségem lett.

Ez a harmadik történet, s ezek után beláthatod, hogy én megesküdtem, hogy soha többé nem fogok felolvasni. Hived

Jancsi.

Szegény barátom. Belátom, hogy elmehegett a kedve a felolvasásoktól.

A dolog így történt. Egyik délvidéki városkában megismerkedtem egy bájos fiatal leánnyal. Leírjam-e milyen szép volt? Nem kísérlem meg, de annyit tudok, hogy buzavirág szemében ott láttam a mennyországot s hogy eltávozásom után a kisasszonyt elárasztottam versekkel, melyekben pazar változatossággal összehasonlítottam a rózsával és a Kárpátokkal, a játszi szellővel és a tenger mélyén nyugvó gyöngygyel, a kis patakkaival és a csalogánnyal, a tündérel és a harmattal, a fák leveleivel és a nap képével s a jó ég tudja még mivel. Egyszóval szerelmes voltam fülig, vagy hogy költőileg fejezzem ki magamat, árvíz volt az én szerelmem, melynek hely kellett, hol lezughat és ahol aztán megpihen.

Ez a hely nem késett soká. Ilonka — így hitták Őt — néhány kedves sort írt, hogy a Kaszinó dalárdája, mely legújában vegyes karokat is énekel, dalestélyt rendez. A bizottság az én közreműködésemre is reflektál. Mondhatam e nem-et? Nem és százszor nem. Ellenkezőleg: lementem a szombat reggeli vonattal s este megtartottam a felolvasásomat. Uj témát választottam: A szerelemről beszéltem. Ekés szavakkal festettem az emberi szív e legbatalmasabb érzelmét, elmondván, mindama nagy és világraszóló tetteket, melyek fürugója a szerelem volt. Végül áttértem a modern szerelemre s itt oly élénk színekkel ecseteltem az én érzelmeimet és vonzalmam tárgyát, hogy az egész kö-

Melleklet a „Torontál” 1897. február 3. (26.) számához.

Jelmez estély.

— Az I. r. nőgyűlés táncestélye. —

Nagybecskerek, február 3.

Hogy is volt csak? ... Igen! Emlékszem rá. Majd elmesélem.

Képzőtehetséggel, jó íróttal tündérvilágot festhetnék, egyikkel sem rendelkezvén, csak a valót láttam és azt mondhatom el. A tündérvilág mese, ragyogó fantázia, a hétfői est egy kedves, bájos valóság, amely amannál tehát értékesebb. Vagyis keletre kedvesebb, bájosabb valami, mint mikor fiatal, szép leányokat — kiket megszoktunk nap nap után rendez, divatos öltözékükben látni — fantasztikusan öltöztetve, kipirult arczaival, ragyogó szempárral, mosolygva, nevetgélve lejt? Kiket még pár órával előbb Mariának, Irmanak, stb-nek ismertünk, most mint virágot, ördögöt, stb. látunk.

A tél kíváncsi volt, hogy a földön miként mulatnak az ő uralkodása alatt a hétfői este. De télapó, ahogy becsapott bennünket az ő szeszélyes időjárásával, úgy becsapott az este is. Mindenki töpörödött, hófehér, hosszú szakállú öreg urnak ismerte őt a ime hétfőn egy fiatal, kedves leány (Eckstein Dóra) képében jelent meg. Vele jött — ami ez idén kevés volt — a hópehely (Klein Gizella) is, de bizony — bár el nem olvadt úgy a melegben, mint többi társa kint a hidegben — nem tudta elhíttetni, hogy igazán télvíz ideje volna. Telet vadász nélkül el nem lehet képzelni, meg is jelent (Markstein Regina) és sok szívet talált el. S hogy kártyázni nemcsak télen, de máskor is szeretünk, mióta a tarokkot (Schossberger Malvin) láttam, még inkább értem.

Tél után tavasz jön. Meglátszott mind járt, hogy ez kedveltebb időszak, mert személyesítésére kettő (Steiner Hermin és Fischer Erika) vállalkoztak s hogy mindkettő daira fakasztotta a titkos poétákat, azt elképzelhetni. Tavasz nyomán virág jár bájos csipkőzöcska (Wolfinger Henrika) és szép fehérrózsza (Deutsch Szeréna). Hogy a mák virág (Löwy Irma) és a pipacs (Rottenberg Róza) szintén oly szép és kedvelt virág legyen mint a rózsza, azt hétfő óta elhiszem és értem. A nyarat az arany buzakalász (Kohn Janka) jelezte és tette kívánatossá.

Délvidék két fekete haja, fekete szemű szép leánya is eljött a bára és forrongásba hozta a vért az olasz cigány lány (Billitz Malvin) és a spanyol táncosleány (Mangold Zelma). A tirolinóval (Langer Micsi) sokan szívesen járnak az Alpseket és biztos vagyok, hogy az új Gross-Wien legdühöbbsémitái is kibékültek volna Ó Bécseszel (Grünbaum Arnoldné) ha látták volna.

Eddig az ördögöt félttem, többé benne sem bírom és senkinek sem fogom mondani ezentúl, hogy „vigyen el az ördög”, inkább magamat vitetem el vele, ha olyan valóban, mint a milyenek az ördögöt (Schwarz Ilka és Hirtenstein Hilda) ott láttuk és megismertük; a földi ördögöt, a kéményseprőért (Bakalovich Méri) meg azt, hiszem, nagyon sokan lennének kéménylakók.

A tiszturak (Jokly Zseni és Irma) igaz, hogy hódítottak, de nem a nők között, hanem a férfiak közt és ez tekintetben erős vetélytársuk akadt a párisi divathősben (Schnitzler Giza). Aki hétfőn este táviratot kapott, az nem ijedt meg, mert a táviratkészbesítő (Bányai Ernesztin) oly kedves volt, hogy a rossz sürgőnyt otthon hagyta. Sokan sajnálták, hogy repedt fazekak, vagy cserepedényök nem akadt, hogy a szép drótoztóttal (Guttman Margit) megdrótoztathatták volna, sziv drótozásra pedig nem vállalkozott.

Egy kedves, jó bábé (Hajduska Laura, Módosról) is volt ott, ki sohasem sir, a begyes kedő párával (Klein Helén) a pulykát (igaz, hogy nem is volt) nem boszantotta és a kis galambkát (Rosenfeld Szidi) etetgette.

Jól festettek az urak is, kik jelmezben voltak, így Filkovič Boldizsár, mint hollandi troubadour, Grünbaum Arnold francia gavallér, Grünbaum Frigyes bécsi stuczer a mult század végéről, Engelsmann Lajos XVI. századbeli, Stein Dani pedig XIV. Lajos korabeli udvaronc, Holländer Ede mint spanyol, Gold Emil és Reich Viktor pedig a most Berlinben és Bécsben divatba jött francia izlésű béli ruhában (frakk, rövid nadrág, fekete harisnya, csattos félezipő, csipke ingmell).

Maga az est igazán nagyon kedélyes és szép volt. Erkölesileg és anyagilag kiválóan sikerült. A kaszinó termei nem igen emlékeznek ily sikerült, jókedvű, fényes mulatságra, hogy reggel félhatkor a négyest még 24 pár táncolja, ez pedig az I. r. nőgyűlés jelmez-estélyén tegnap-

előtt megtörtént. A rendezőség a nőgyűlés fírad hatatlan és szeretetreméltó elnöknőjének, a jótékonyágáról általánosan ismert Eisenstädter Ignáczné urnónak csokorral fejezte ki tiszteletét és köszönetét az est létrehozásáért.

Városunk előkelőségei közül az estélyen ott láttuk Dellimanics Lajos m. alispánt, báró Feilitzsch Berthold cs. kir. kamarást, m. főjegyzőt, Duka László kir. táblabíró, Ulrich cs. és kir. őrnagyot, Olchváry Ödön m. kir. honvédőrnagyot, Witt László és dr. Polgár Sándor törv. bírakat Filkovič Boldizsár tb. m. főjegyzőt, Perisics Zoltán v. főjegyzőt, Daniel Ferenc tb. főszolgabíró és másokat.

A táncmulatságon részt vettek: Asszonyok: Özv. Bakalovich Józsefné Bányai Jakabné, Bencze Miksáné, Billitz Jánosné, dr. Brájer Lajosné, Daniel Ferencné, Deutsch Lipótné, Eckstein Vilmosné, dr. Eibenschitz Miksáné, Eisenstädter Ignáczné, özv. Eiserné, Finkestein Mórné, Finkelstein Zsigmondné, Fischer Károlyné, Freischberger Jakabné, Freud Adolfné, Fuchs Sándorné, Glöckner L. né (Kenderes pusztán), Gruber E. né, dr. Guttman J. né, özv. Guttman J. né, Grünbaum A. né, Heuffel Zsigmondné, Hoffmann Jakabné, Jokly Lipótné, Jonas Bertalané, Julius Lipótné, Klein Bernátné, Klein Hermanné, dr. Klein Mórné, Langerné (Szeged), Langné (Ellemér), Langer Adolfné, Levin Hermanné, Löwy Ignáczné, Mangold Hermanné, Markstein Jánosné, Markusz Ernőné, Márton Samuné (Zsibova pusztán), Neumann Hermanné, Petri Jakabné, dr. Polgár Sándorné, Reiner Dávidné (M.-Padé), özv. Rosenfeld Lipótné, Róth Bernátné, Rottenberg Jakabné, Sajovic Sámuelné, Schlesinger, Jakabné, Schossberger Nándorné, Schwarz Adolfné, Schwarz Lajosné, özv. Schwarz Mihályné özv. Spiegel Bernátné, Stark Bernátné, Stark Jakabné, Steiner Bernátné Stern Adolfné, Strasser Jakabné, Strasser Miksáné, Temmer Salomoné, Wassermann Józsefné, Weisz Izidorné, id. Winter Miksáné.

Leányok: Bakalovich Méri, Bányai Ernesztin, Billitz Málvin, Deutsch Linka (Kenderes pusztán), Deutsch Szeréna, Eckstein Dóra, Fischer Erika, Freischberger Zelma, Guttman Sarolta, Hajduska Laura (Módos), Hirtenstein Hilda, Jokly Irma és Zseni, Klein Gizella, Klein Helén, Kohn Janka, Langer Miczi, Löwy Irma, Mangold Zelma, Markstein Regina, Rosenfeld Szidi, Rottenberg Róza, Schnitzler Giza, Schossberger Malvin, Schwarz Ilka, Steiner Hermin, Szahmáry Sárika, Weinberger Flóra (Kenderes pusztán), Wolfinger Henrika.

S. Gy.

Közgazdaság.

A Torontáli takaré- és hitelbank közgyűlése.

Torontál vármegye e legrégibb pénzintézete, melynek élén jelenleg közeletünk egyik legjelesebb férfa, Steinitzer Géza áll, ma délután tartotta rendez évi közgyűlést. Arról a szép fellendülésről, melylyel ez intézet dicsekedhetik, a következő igazgatói jelentés tesz fényes tanúságot:

Tisztelt közgyűlés!

A törvény rendelkezéséhez képest van szerencsénk az 1896. üzletévről szóló jelentésünket ezennel megtenni.

Köztudomású azon körülmény, hogy vidékünk közgazdasági viszonyai a mult évben nem javultak, amennyiben gazdaságunk közepes termése és a gabnarak folytonos csökkenő irányzata mellett a pénzkereslet az év egész tartama alatt igen nagy volt és mi a hitelügyek kielégítése körül annál is inkább tartózkodó állásfoglalásra voltunk utalva, mert a reánk néző irányadó fővárosi pénzforsások, jóllehet a jegybank a hivatalos kamatlábat az év folyamán fel nem emelte, aránylag olcsó pénzt a vidék rendelkezésére nem bocsátottak és mert a bizonytalan politikai viszonyok és a nagyjórészt földmiveléssel foglalkozó ügyfeleink vagyonai viszonyaihoz és jövedelméhez arányban nem álló költséghatalmas túltelhetetése, intézetünk jól felfogott érdekében az óvatos eljárást kötelességtünk ké tette.

A buzaárak emelkedése már elkésztett oly időben következett be, midőn az el nem halasztható kiadások fedezése szempontjából értekesített készletek már a termelők rendelkezésére nem állottak s így az áremelkedésből folyó több bevétel már azok hasznára nem lehetett. Vidékünk termelésének nagy része, a tengeri termés, még javarészből készletben áll, ami onnan ered, hogy annak árányzata mindvégig csökkenő maradt.

A pénz- és hitelviszonyok az ő megyéhez csatolt ugynevezett polgárosított határvidéken a legszomorubb képet tárják elénkbe; ott a már másodéves rossz termés, a rendezetlen telekkönyvi állapotok és a felosztott házközösségeknek az ominózus 25. § al történt megbénítása mindmennyi okai annak, a városunk kereskedelmére is visszaható gazdasági hanyatlásnak, melynek megszüntetésére és egyelőre enyhítésére az államkormányzat, törvényhatóság és társadalom összhangzatos működése immár elodáshatlan szükséglet képez.

Vármegyénk vezéregyéniségei több irányban idították meg erre nézve a mozgalmat, melyek közül, mint a hezánk legközelebb állót, azon lépéseket említjük meg, melyek a vármegye összes községeinek egy hitelszövetkezeti hálózattal való ellátását célozzák. Ezen létesítendő és kizárólag a kisebb földmivelők eddig csak részben nagy nehézséggel kielégített hitel-igényeinek olcsó pénzzel leendő kielégítését szolgáló községi szövetkezetek középpontjával városunkban egy megyei központi hitelintézet létesült szövetkezeti alapon, mely intézetet — addig míg az kizárólag azon hivatalának megvalósítására törekszik, hogy a községi szövetkezeteket istápolva, az eddig hitelhez nem fért kis földmivelőt az olcsó hitel áldásában részesítse — nem tekinthetjük intézetünk névély verseny-társának, mely hasznot hajtó foglalkozásunkra ártalmas lehetne, hanem ellenkezőleg örömmel üdvözöljük annak megteremtését és hazafias készséggel vállalkozunk arra, hogy a most esetelt hivatásos működésében erkölcsileg és — a t. részvényes urak hozzájárulása esetén — anyagiilag is támogassuk.

Es utóbbira nézve a kifejlendőkör képest tenőnk meg majd a jövőben előterjesztéseinket, most csupán ösmertetni kívántuk álláspontunkat a t. közgyűléssel.

Intézetünk üzlete az itt röviden jelzett kedvezőnek éppen nem mondható viszonyok daczára kielégítőnek mondható; igaz, hogy egy velünk visszeszámitolási összeköttetésben állott határvidéki kisebb takarékpénztár csődbejutása és néhány ügyfelünk fizetéseképtelenné válása következtében nagyobb veszteségeinket kellett foganatosítanunk, az évi eredmény azonban mindazonáltal megengedi, hogy tartalékaink jelentősen gyarapítása mellett a t. részvényesek osztalékjövödelmét a már évek óta megszokott mennyiségben megállapíthatni javasolhassuk.

A következő számadatok tájékozást nyújthatnak a t. közgyűlésnek, hogy az egyes üzletágak forgalma a mult évben mennyiben tért el az 1895. év ismert tételeitől:

Az összforgalom:
volt 1896 ban 40,571,048 frt 07 kr.
1895-ben 37,696,955 frt 29 kr, tehát az emelkedés 1896 ban 2,874,092 frt 78 kr.
A pénztári forgalom:
volt 1895 ben 20,859,447 frt 13 kr.
1896 ban 19,764,194 frt 67 kr, s így csökkenés az utóbbi évben 1,095,252 frt 46 kr.
A betétek állása:
1895. végével 956,653 frt 56 kr. és
1896. végével 806,787 frt 53 kr. volt,

a 149,866 frt 03 krt tevő apadás az elől esetelt kedvezőtlen pénzügyi viszonyokra vezető vissza.

Nagyon természetes, hogy a betéti állomány csökkenése következtében a visszeszámitolási hitelünket fokozottabb mértékben voltunk kénytelenek igénybe venni, mely körülmény egybevetve azzal, hogy a fővárosi hitelintézetek a mult évben átlag nagyobb kamattal mellett nyújtottak hitelt mint 1895-ben, visszatükröződik abban, hogy visszeszámitolási kamatok címén kiadtunk

1896 ban 24,772 frt 38 krt, míg
1895 ben csak 14,032 frt — kr, most tehát

10,740 frt 38 krral többet.
Visszeszámitolási hitelünk mindamelllett 1896. végével csekélyebb összeggel volt igénybe véve, mint az előző év hasonló időpontjában; tartoztunk ugyanis

1895. végével 519,521 frt 54 krral,
1896. végével 515,199 frt 63 krral,
a csökkenés 4,321 frt 91 kr.

A váltó-tárca állása
1895. végével 2601 db. 1,521,776 frt 72 kr.
1896. végével 2267 db. 1,383,162 frt 07 kr. volt és így apadt 334 db. és 138,614 frt 65 krral.

A jelzálogkölcsonök állása
1895. végével 59,450 frt 80 krt
1896. végével 39,883 frt 70 krt tett,

a 19,567 frt 10 krnyi csökkenés onnan ered, hogy ily kölcsönök csak

szórványosan és kivételkép engedélyeztünk, míg adósnak convertálásokat iránt nyilvánított kívánóságait tőlünk telhetőleg előmozdítani igyekeztünk.

Ingtalanaink értéke a lefolyt üzletében nagyobb szaporodást mutat, mire nézve felemlítjük, hogy a t. közgyűlés tavaly hozott határozatához képest intéztünk számára városunk forgalmi központján házat vásároltunk és két kinlevő követelésünk behajtása körüli eljárásunk alkalmával kénytelenek voltunk két házat és három hold szántóföldet bírói árverésen megvenni. Mérlegünk vagyonszámbáján saját ingatlanaink értéke — a tavalyi 7668 frt 48 kr. ellenében — 56.668 frt 48 krral szerepel, mely összeg követhetőleg oszlik meg:

a Nagybecskerek Hunyady-utca 508. sz. a. ház	32.000 frt — kr.
a Nagybecskerek Uri utca 9/a. sz. a. ház	6.500 frt — kr.
a Nagybecskerek Temesvári-utca 14/8. sz. a. ház	13.000 frt — kr.
az Oppovai volt Matics Sztanko féle ház és 3 hold föld	4.500 frt — kr.
és az Aracsi 6 hold szántóföld	668 frt 48 kr.
mint fent 56.668 frt 48 kr.	

Ertékpapir-tárczánk:

1895. végével 24.597 frt 75 krt,	
1896. végével 24.255 frt — krt mutat,	
a csökkenés 342 frt 75 kr.	
Készletünk a következő papirokból áll:	
6000 frt névértékű Tisza szegedi sorsjegy á 137 frt	8220 frt,
1100 frt névértékű 4% os Magyar jelz. hitbk. nyeres. kötvény á 120 frt	1320 frt,
1500 frt névértékű 3% os Magy. jelz. hitbk. nyeres. kötvény á 103 frt	1545 frt,
200 frt névértékű 1860 ki osztrák állam sorsjegy á 155 frt	310 frt,
2000 frt névértékű Magy. italmérségi kölcsön kötvény á 100 frt	2000 frt,
1000 frt névértékű Magy. aranyjárdék kötvény á 122 frt	1220 frt,
4000 frt névértékű 8 db. Pesti magy. keresk. bank részv. á 1205 frt	9640 frt,
mint fent 24.255 frt.	

Az értékpapírok árfolyam hullámzásainak fedezésére alkotott külön tartalékalapunk az előző évhez képest az árfolyam emelkedések következtében 57 frt 25 krral gyarapodott és most 3586 frt 92 krra rug.

Mérlegünk egyéb tételei külön magyarázatot nem igényelvé, a nyereség és veszteség számla „tartozik” rovatának azon két tételéhez kívánunk még észrevételt fűzni, mely tételek az előző évekhez képest a legnagyobb eltérést mutatnak és pedig:

adók czimén fizettünk:	
1896-ban 6985 frt 86 krt,	
1895-ben 5103 frt 65 krt,	
most többet 1882 frt 21 krral.	

Üzleti költségeink:

1896-ban 2680 frt 94 krra rugtak az	
1895. évi 1811 frt 73 krral szemben, az	
emelkedés most 869 frt 21 kr.	

Az adók szaporodása egyrészt azoknak a 3 évi átlag alapján való megállapításában, más részt a községi pótdadónak tavaly történt fel emelésében, végre az ingatlanaink után kivetett adókban leli indokát, míg az üzleti költségek emelkedése leginkább abban találja magyarazatát, hogy a kezelésünkre bízott vagyontételek biztonságának fokozása szempontjából pénztárainkat pánczéllal betétekkel láttatuk el, melyek költségeit egész összegben a lefolyt üzletév terhére könyveltük.

Tisztelt közgyűlés!

A felügyelő-bizottság jelentése kapcsán van szerencsénk az általa megvizsgált és helyesnek talált zármérleget és nyereség- és veszteség-számlát oly kérésrel bemutatni, hogy ezen számadásokat — a kétesek számláján történt 4594 frt 33 krt tevő veszteség-leírás helybenhagyása mellett — helyesekül elfogadni és végleg megállapítani, továbbá a szokásos felmentvényt a felügyelő bizottság indítványához képest határozat alakjában részünkre megadni méltóztassék. Méltóztassék továbbá, tudomásul véve azt, hogy a tartalékalap 6%-os évi kamataira

4768 frt 20 kr.	
2331 „ 64 „	
2331 „ 64 „	
699 „ 48 „	
525 „ — „	
összesen 10655 frt 96 kr.	

a lefolyt évi nyereségből kihalasztott, az ezután

fenmaradó 12.660 frt 40 kr. és az 1895. évből áthozott 427 „ 90 „

lék czimén 10.000 frtnak kifizetését elrendelni, az ekként megmaradt 3088 frt 30 krból a tartalékalapok rendkívüli javadalmazására 2842 „ 91 krt fordítani és a 245 frt 39 krt tevő maradványt jótékony és közszélsű adakozásokra leendő fordítás végett rendelkezésünkre bocsájtani.

Indítványaink elfogadásával tartalékjaink 93000 frtra emelkednek, a részvényenként 10 frtot tevő hasonosztalék pedig az eredeti részvények beszületésével ellenében f. é. február hó 4 től kezdve kifizethető volna, mely alkalommal a kiállítandó új részvények és szelvényivek a t. részvényesek által átvehetők.

A felügyelő-bizottság megbízatása lejárván, kérjük azt elnökének és 3 tagjának 3 évre való választása által újból megalakítani.

Sajnálattal jelentjük a t. közgyűlésnek, hogy intézetünk választmányának kezdetől fogva érdemekben megőszült tagja Kovách Agoston kir. tanácsos ur ő nagysága agg korára való hivalkozással ezen állásáról lemondott.

Miután a nevezett választmányi tag ur ezen elhatározását véglegesnek és visszavonhatatlannak jelezte, ennélfogva indítványozzuk, hogy a kilépést sajnálattal tudomásul venni és Kovách Agoston ur választmányi tagi minőségében szerzett érdemeinek méltatása mellett a nevezettnek köszönetet és elismerést szavazni és őt ezen határozatról jegyzőkönyvi kivonat útján értesíteni méltóztassék.

Ezen kilépés következtében egy választmányi tag választandó 2 évre, továbbá a most kilépő Grün Simon, Kovách Péter, Mangold Armin L., Schnitzler Lipót, Stageschmidt János és Winter J. L. urak helyébe választandó 6 választmányi tag 3 évre, mely választások megajátására a t. közgyűlést ezennel felkérjük.

Ezzel jelentésünket befejezvé, mely tisztelettel maradunk Nagybecskereken, 1897. évi január hó 25-én tartott ülésünkben.

A közgyűlés, melyen dr. Staessik előkölt, elfogadta az igazgatóság jelentését és indítványait; a felügyelő bizottságnak és igazgatóságnak megadta a felmentvényt. Megválasztottak ezután:

Felügyelő bizottság 3 évre. Elnök: dr. Delimanics Lajos. Tagok: Grandjean Ede, Poroszkay Béla, Réczey Gyula.

Választmányba 3 évre: Kokits Sándor (A. F.), Kovách Péter, Mangold Armin L., Schnitzler Lipót, Stageschmidt János, Winter J. L. 2 évre: dr. Pollák Győző.

A közgyűlés végül úgy a vezérigazgatónak, mint az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak eredménydus működésükért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A nagybecskereki népbank r. t. tegnap tartotta X. rendes közgyűlését. Tolveth társulati igazgató fűzősöve a nagyszámban megjelent részvényeseket, közgyűlési elnöknek ad hoc megválasztott dr. Grandjean József.

Partilla Géza felolvassa az igazgatóság évi jelentését, melyet holnap számunkban egész terjedelmében közölni fogunk. A felolvasott évi jelentést a közgyűlés tudomásul vette. Ezután megválasztottak:

Igazgatósági tagul: Dr. Grandjean József. Felügyelő bizottság: Stageschmidt János, Konkoly Samu, Strasser Jakab.

Választmányi tagok: Dékány János, Haidegger Ödön, Keks Henrik, Kugler Lipót, Riesztió Pál, Radojsits Tosa, Schmidt Antal.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése február 3-án.)

Budapest, febr. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház négy napi szünet után ma ismét megkezdte üléseit.

Napirenden volt a belügyi költségvetés részletes tárgyalása, mely igen nyugodtan folyt le.

Nagy tetszést keltett Perczel belügyminiszter felszólalása, ki konstatálta, hogy az állami anyakönyvvezetők intézménye teljesen bevált. (Zajos tetszés a jobboldalon).

A színházak tételénél Rátkay László (függetlenségi, az ismert író) emelt szót, kifogásolván a budapesti rendőrség ama intézkedését, melylyel megengedi, hogy Budapesten bécsi színészek színházi előadásokra nem alkalmas helyen tarthatnak

előadást. A többség a tételt elfogadta. A vitát holnap folytatják.

Apponyi Albert gróf házassága.

Budapest, február 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Apponyi Albert gróf esküvője már február 27-én lesz Bécsben, a menyasszony lakóhelyén. A házasságot tehát csak egyháziilag kötik meg.

A sikkasztó öngyilkossága.

Budapest, febr. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Korily János nyitrai postatiszt, miután nagyobb összeget elikkasztott, megugrott lakóhelyéről Budapestre, hol a pénzt elmulatta. Az éjjel azután a Vadászkiirt szállóban nagyon bánthatta a lelkiismerete, mert föbe lőtte magát.

A tőzsdéről.

Budapest, febr. 3. (A nbcskereké Lloyd társulat távirata.) Kötetett buza őszire 7.45—47, buza tavaszra 7.93—94, buza május-juniusra 7.90—91, tengeri május-juniusra 3.84—86, zab 6.01—02, reepeze 11.15—25. Buzában a kínálat lanya, — malmok tartózkodóak, az árak alacsonyok, forgalom 15.000 mm, készáru 5—10 krral olcsóbb.

Nyiltter.*)

Hi iszik

Kathreiner-féle

Rheipp-maláta-kávét?

Mindenki

a ki igazán jó kávét szeret, a ki félti az egészségét és takarékos.

*) Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések.

502. kig. 897. 168—21

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye antalfalvai járáshoz tartozó Tomasevác községi s. jegyzői állás lemondás folytán megüresedett, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással 400 frt évi fizetés, 2 öl tűzifa, esetleg 28 frt átalány élvezete van egybekötve. Felhívom pályázni óhajtokat, hogy képesítéseiteket, eddigi alkalmazásukat, nemkülönbön nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi február hó 24-ig hozzám nyujtsák be.

A választást f. évi február hó 25-én d. e. 10 órakor fogom Tomasevác község-házánál megtartani.

Kelt Antalfalván, 1897. évi január hó 28-án.

Szávics Gerő,
főszolgabíró.

577. kig. szám. 171—21

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye antalfalvai járáshoz tartozó Torontál-Vásárhely községi II. oszt. jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással 400 frt fizetés élvezete van egybekötve, pályázni óhajtok felhivatnak hogy képesítéseiteket, eddigi alkalmazásukat, nemkülönbön nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi február hó 17-ig hozzám nyujtsák be.

A választást folyó évi február hó 18-án d. e. 10 órakor fogom Torontál-Vásárhely község-házánál megtartani.

Kelt Antalfalván, 1897. évi január hó 28-án.

Szávics Gerő,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetés.

A nesztklői járáshoz tartozó Kis-Teremia községében megüresedett községi jegyző állásra ezennel pályázatot nyitok.

Kérdéses állással 600 frt készpénzfizetés, 45 frt irodaátalány, szabad lakás és kert élvezete van egybekötve.

Felhívom mindazokat, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. § ában körülírt minősítéseiket eddigi alkalmazásuk és nyelvismereteiket igazoló szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi február hó 25-ig annál inkább nyujtsák be, mert a későbbben beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

N.-Szt.-Miklóson, 1897. január hó 28-án.

Hadfy,
főszolgabíró.

Egy ház,

(Melenczei-utca 389/60. szám)

mely áll 6 lakó szoba, konyha, cselédszoba, istálló és egyéb mellék helyiségekből, tágas udvar és nagy kertből, május hó 1-ével kiadó. Felvilágosítással szolgál

Benkovics Mihály
gyógyszerész.

5-6.4

Pályázati hirdetés.

Szerb-Neuzina nagyközségben 30 frt havi fizetéssel egybekötött ideiglenes végrehajtói irnoki állás, melynek rendszerezése folyamatban van, betöltendő lévén, felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy felszerelt kérvényüket alólirotthoz mielőbb adják be. A szerb nyelvet bírók előnyben részesítik. Az állás azonnal elfoglalható.

Mirkov Lyubomir
jegyző.

166-3.1

Több mint 100 év

Óta a finom
világlegkedveltebb
illatszere

4711. sz. Eau de Cologne

(kék-aranyos raggy)

Ferd. Mühlens

4711 sz. Köln/Rh.

Kapható minden nagyobb
illatszer-elárusítónál.

1-12.1

Mariacelli Gyomor- és Helyesítőcseppek

nagyszerűen hatnak gyomorbajknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű. A gyomorbetegek tünete: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfújtság, savanyu felbűfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorhoidáknál.

Említett bajknál a Mariacelli gyomor- és helyesítőcseppek évek óta kitűnőnek bizonyultak, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszertára Budapest, Király-u. 12. sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom.”

A Mariacelli gyomor- és helyesítőcseppek valódián kaphatók Nagybecskerekben Kellner J. és Moczkovcsák D. uraknál.

148-20.3

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvényél, csúznál, tagzaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerész Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggeljelzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

• RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Raktár: N.-Becsckereken, Benkovits Mihály gyógyszerertárában.

18-47.9

! Pénz !

földekre és házakra
a legolcsóbb kamatok mellett

a legkisebb összegtől a legmagasabbig közvetítetik.

A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.

Pontos és gyors keresztülvezetés felett mindenki meggyőződve lehet és szolgál minden e szakmába vágó felvilágosítással bérmentve.

Egyuttal ajánlom mindennemű állami és magánsorsjegyek, arany és ezüst pénzek, idegen bankjegyek méltányos bevásárlása és eladására, nemkülönbön mindennemű szelvények beváltására.

Igérvények minden huzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.

I. nagybecskereki váltó- és bizományi tizlet

Kadelsburger L.

19-25.3

Torontáli helyi érdekű vasutak.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a modern kor igényeinek megfelelő módon berendezett

javitó-műhelyünk

mindennemű

gazdasági és egyéb iparigépek és gépészeti berendezések

szakszerű és jutányos javítását és helyreállítását elvállalja.

Bővebb felvilágosításokkal az alulírott üzletigazgatóság vagy a műhelyfőnökség készséggel szolgál.

Az üzletigazgatóság.

868-x.16

289. szám. 1897.

173-31

Versenyárgyalási hirdetmény.

A nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal területén levő versecz-pancsovai állami közutakon 1897. és 1898. években eszközendő kavics-szállítás biztosítása végett a folyó 1897-ik évi február hó 10-én a kereskedelemügyi magy. kir. miniszterium és fentnevezett államépítészeti hivatal helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján versenyárgyalás tartatik.

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium segédhivatalának igazgatójához, vagy a fentemlített államépítészeti hivatalhoz czimezve legkésőbb a kintűzött tárgyalási nap délelőtti 10 órájáig nyújtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint általában a bármikor beérkezett táviratok és utóajánlatok figyelembe vételét nem fogják.

Az ajánlatok öt pecséttel zárt borítékban a czimezésen felül világosan kiírandó az államépítészeti hivatal és azon állami közut neve, melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az államépítészeti hivatalban átvehető ajánlati és felosztási kimutatási minta szerint teendők meg.

Azon esetben, ha ajánlattevő a kereskedelemügyi miniszter ur 6 Nagyméltósága által elfogadott s az államépítészeti hivatalnál kitett kőmintától eltérő kőanyagot kívánna szállítani, — ennek saját pecsétjével ellátott két mintáját ajánlatához mellékelni, s egyúttal a felosztási kimutató 7 rovatában a termelési helyet is megjelölni tartozik.

Az árak a kereskedelemügyi miniszter 6 Nagyméltósága által elfogadott s az államépítészeti hivatalnál kitett mintával azonos, vagy bár attól eltérő, de legalább is oly minőségű anyagra kell vonatkozni.

A benyújtott ajánlatok vissza nem vonhatók s mindegyik ajánlattevő ajánlatának beadásától számított nyolcz hétig kötelezettségben marad.

Az állami közutaknak csupán egyes részeire tett ajánlatok figyelembe vételét nem fogják.

Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékelte felosztási kimutatás szabályszerű bélyeggel látandó el és mindkettő az ajánlattevő által aláírandó.

A bánatpénznek az állampénztárba vagy adóhivatalba történt kifizetését igazoló nyugta az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett mennyiség után az ajánlott árak összegének 5%-át kell kitenne.

Kézpénz vagy értékpapír az ajánlathoz nem melléklendő.

Azoknak az ajánlattevőknek, kiknek ajánlata el nem fogadtatott, bánatpénze az árlejtés eredménye feletti határozathozatal után fog kiadatni, illetve az intézkedés a kiadás iránt megtétetni.

A tett ajánlat vállalkozót azonnal, a kincstárt azonban csak azon naptól fogva kötelezi, melyen azt kereskedelemügyi miniszter ur 6 Nagyméltósága elfogadja.

A szállítási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta s ennek mellékelte képező felosztási kimutatás és kőminták az államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban átvehető, illetve megtekinthetők.

Kelt Nagybecskereken, 1897. évi január hó 18-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

1897. tkvi szám. 1896.

96-1.

Arverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. törvényszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Balázs Zsuzsanna javára 280 frt tőke, 41 frt eddigi, 7 frt 65 kr jelenlegi s még felmerülő árverési költség kielégítése

végett az 1881. 60 t.-cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében ifj. Balázs Pál lajosfalvi lakos ellen a Lajosfalva községben fekvő és a lajosfalvi 124 számú tkvben foglalt:

1. 285. számú ház és 800 □-öl ház-hely egészben 280 frt,
1. dűlő 43. hrsz. a. 2⁸⁰⁰ hold II. oszt. szántó egészben 200 frt,
2. dűlő 43. hrsz. a. 2⁸⁰⁰ hold II. oszt. szántó egészben 192 frt,
22. hrsz. 800 □-öl szőlő egészben 27 frt,

A lajosfalvi 1242. számú tkvben felvett hrszám nélküli 400 □-öl kert egészben 31 frt becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Lajosfalva község-házában 1897. április hó 12. napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő ugy a tkvi hivatalban mint Lajosfalva községben kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is el adatni fognak.
3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 28 frt, 20 frt, 19 frt 20 krt, 2 frt 70 krt és 3 frt 10 krt készpénzben, vagyis ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Pancsován, 1897. évi január hó 7. napján.

Kir. törvsz. bíró.

2358. II. sz. 1896.

172-31

Hirdetmény.

Torontálvármegye alispáni hivatala az 1896. évi november hó 20-án kelt 58307 számú rendeletével a tomasovác-alibunári th. közut 56-61 km. szakaszán (Kevi-Szőllős és Alibunár között) 5 drb 0-6 és 1 drb 1-0 m. nyílású beton átereszt felépítését 1405 frt 20 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása czéljából az 1897. évi február hó 16-ik napjának d. e. 10 órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenyárgyalás hirdettem.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kintűzött nap 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyi-va inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Nagy-Becsckereken, 1897. január 29 én

M. kir. államépítészeti hivatal.

18391. tkv. szám. 1896.

174-1.1

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kohn Adolf tordai lakos végrehajtónak Pataki András és Pataki Istvánné tordai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 68 frt 75 kr iránti végrehajtási ügyében a területen levő Torda község határában fekvő 575 össz. ir. számú telekkönyvezetlen ház, mely ingatlan az 1896. évi április hó 28-án megtartott árverés alkalmával Kohn Adolf tordai lakos mint legtöbbet ígérő javára 180 frt vételárban leütetett, a nbecskereki kir. pénzügyigazgatóság kérelme folytán a fennevezett késedelmes vevő kárára s veszélyére 500 frt kikiáltási áron 1897. évi február hó 16-ik napján d. e. 10 órakor Torda község-házában újabb árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és ovadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a második 30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbíró telekkönyvi irattárában és Torda község elöljáróságánál megtekinthetők.

Török-Becsén, 1897. évi január hó 8-án, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság

Szabó.

kir. aljárásbíró.

◆ Telefon 35. szám. ◆

◆ Telefon 35. szám. ◆

KURLÄNDER IMRE

Nagybecskerek, Korona-utca 585/II. szám, a gőzmalommal szemben.

Elsőrendű

száraz tűzifa

azonkívül valódi szagtalan

porosz köszén

Wildenscheinsegen-Richterhof-féle bányából.

28-28.19